

Tarrefoul

san wôorônan - nimôrô 67

séstanburu kalo - san 1977

bp:24 - bamakò (mali)

telefòn : 22104 — ccp : 0155

dôrômè 5

kibarudilalaw kuntigi : amadu ganyi kantè

Kibaru

a bè bò kalo o kalo, faso ka kibarudiso ka yamaruya kònò

démè nafamaw ye dò fara kibaru kan

kibaru ko kèra wasa ye. a kèra kunnawolo ye. a bè ka kè an sago ye. dò farala kibaru kan cogoya fila la, k'a sababu kè démè nafamaw ye.

a fòlò : kibaru 8 000 de tun bè bò kalo o kalo. sisan, a kèra 12 000 ye kalo o kalo.

a filanan : kibaru fura kelen de tun bè bò nyè 4 kan. sisan, a kèra fura fila ye nyè 8 kan.

nin dòfarankanw ye ko daminè de ye, k'a d'a kan, don dò bè na, kibaru 16 000 de bè bò fura saba kan. o bè bèn nyè 12 ma.

nin dòfarankanw ye sababu nyumanw de ka wale ye. olu bè an fè mali kònò yan, ani dinyè yòrò tòw la.

mali kònò, tiga ni suman sènè baarada kelen de bè kibaru 6 000 san kalo o kalo. a bè tila k'u lase balikukalandenw ma a yèrè ka hukumu kònò.

mali kò kan, dinyè bèe lajèlen ka nyögondèmè warimara-soba ye dôrômè miliyòn duuru de bila mali balikukalansoba la kibaru tògò la, walasa ka gèlèya dòw latèmèn.

jamana hòrônyalenw ka tònba min nyèsinnen bè kalan ni dònniya siraw ma, o ye fèn caman di kibaru ma : wari bè o la, masinw bè o la, minw bè se ka sèbènni kùnbabawkè kibaru furaw kan, ani minèn misèn caman wèrèw.

nin sababu saba de y'a kè bi,

kibaru 12 000 de bè bò kalo o kalo nyè segin kan. an ka foli nyuman bè nin sababu saba ye, k'a da u ka démè nafamaw kan, kibaru yiriwali la.

ni démè bè kibaru yiriwa sira dò kan, démè tè se sira dò wèrè kan ka kibaru kunkòròta. a kunkòròtali tè kè a bakurubasanni kò. a tè kè lètèrè cili kò kibarudilalaw ma. a tè kè kibaru mankutuli kò. a tè kè kibaru kanuni kò. hali ni kibaru kèra 100 000 ye nyè 100 kan, ni malidenw ma u mago don a la, i n'a fò, kò kan mögòw b'a kanu cogo min, kibaru tè kunkòròta abada ka kè an sago ye.

amadu ganyi kantè
kibarudilalaw kuntig

nin kibaru kònòkow

nyè 2 ni nyè 3
kibaru kanubagaw kuma yòrò

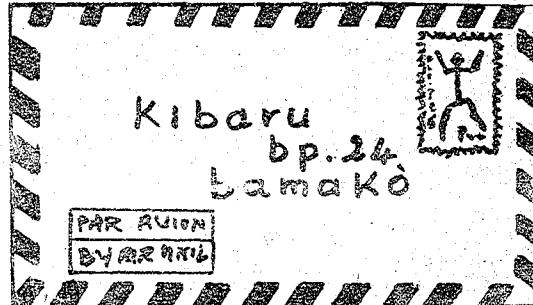
nyè 4
bamankan in ka gèlèn

nyè 5 ni nyè 6 ni nyè 7
balikukalan
tiga ni suman sènè baarada kònò

nyè 8
bèe n'i miirina ta

kanubagaw

kuma yòrò

kuma kòròma

fèn dò don, a kunkolo ye bunbun ye, a kan ye nègè ye, a disi ye jiri ye, a kuw ye wolo ye. o fèn, ni o wolola, o bë mun wolo ?

bala tarawele
mônsònbugu

fèn dò bë, n'a bòra, a bë fèn bëe dun. fèn dò bë, n'a y'o dun, a bë sa. bakòròba kulubali
jamaji

ka bò fatiya

kòmì ntura tè cè in bolo, a taara ka a ka misimuso saba bila a bènkè bara. ntura bë o ka wèrè kònò. misimuso saba in ye san saba kè bènkè in bara. u bëe wolola ko fila. san saba dafara yòrò mìn, cè y'a fò a fa ye : an ka taa misiw ta n'bènkè bara.

u taara, u selen bènkè in bara, cè ko :

- n'hana n'ka misiw n'u denw ta. bènkè ko :

- baasi tè. i ye misi saba de bila wèrè kònò. sôgôma, i b'u minè. u denw, i b'olu to yen. olu ye ne ka nturaw denw de ye.

cè ko :

- nin tè baasi ye.

sôgôma, cè ni a fa ye misi saba minè, ka taa. u taatòla, fa ko a den ma :

- nin bë kè cogo di ?

den in ko fa ye :

- n'kònò yan. a bë kè cogo min, i b'a ye sisan. ne bë taa misi tòw nò fè.

fa ni misiw tora sira la. den y'i kòsegin, a bolibagatò ka don bènkè ka so. kabini u y'a ye, musow y'i kan to :

- mun këta ?

- a' ye muru dì yan. n'fa jiginna. n'bè taa den barajuru tigè.

olu y'a jaabi :

- kòri fa t'i rò ? i fa ka jigin ? e man kénè.

cè y'i kan to :

- ne ka kénè. a' ye muru dì yan joona.

i ko kuma bë caya, bènkè ye a wele, k'a nyininka :

- e ye cè ye wolo la min ?

cè in ko :

- i kan'o fò dè. e m'a fò ko ne ka misiw denw, e ka nturaw de ye u sòrò ?

bènkè ko :

- e dennin ka kegun. i ka misiw minè, i ka taa n'u ye.

abudulayi sisòkò

ka bò bunumashikòròso

n'bè lètèrè in ci aw ma, ka wele bila mògòw ma, u ka balikukan dòn fèn sèbè ye. balikukan nafa tè se ka fò ka ban. ne min filè ka nin lètèrè ci, ne ma foyi kè tubabukan na. wa, bi, n'bè lètèrèw sèbèn ka di ne teriw ma, minw ye balikukan kè.

fòlò, cèkòròba tun mana ne sigi ka. tèn min fò ne ye, ni ne wulila, a bù bò n'kònò. bi, ni cèkòròba ye fèn min fò n'ye, n'bè o sèbèn bamanakan na, o tè balikukan nafa

dò ye wa ? jiridòn, sòdòn, bamananw ko yèrèdòn ka fisa ni o bëe ye. sani an bë sama walikan nò fè, an t'an ta kalan k'a sèbèn ?

kalanbali jumèn bë bi, min ma nimisa ? cèkòròba gosi ko kelen bulon dibi la, a nò tè. a gosi ko filanan y'a yèrè nò ye dè. ni min t'a fè ka nimisa ko fila, a tè don balikukan na ? ala ka an kisi nimisa ko fila ma. n'bè dan yen. da bë kuma kun tigè, hakili b'a tò lase.

umaru danbèlè

kibaru kanubagaw kuma yòrò

an ka masala dòoni

- ne ko, cè wo, e m'i miiri woso ka timiya cogo la de ?
- e, o ye ko dogolen ye wa ? woso dòw bè yen, hali ni u ma tobi, u ka timi. woso kòni ka timiya ni sukaro ta de bè da nyògòn na.
- a, n'i y'a ye, ne tun b'a fè ka o de fò i ye, woso ka timiya, ni mògò y'i miiri a la, i b'a fò ko mun na, sukaro bè bò timinkala la cogo min na, a tè se ka bò woso yèrè fana la o cogo la ?
- woso kòni, sukaro ka kan ka se ka bò a la. anw de tè a cogo dòn. nka, n'i ye a kuma fò an ka nyèmògòw ye, olu bè a cogo dòn.
- o tuma, n'u b'a cogo dòn, gòfèrènaman dun ma woso sukaro bò izini dila, ka timinkala ta to yen nin nò.
- i b'a sòrò, sababu bè o la wo.
- sababu jumèn wèrè bè o la, ni o tè ko, ka sukaro bò timinkala la, o de nafa ka bon ka tèmèn woso ta kan. gòfèrènaman tè fèn kè n'a ma jate minè a kè nafa kan, nafa min bè se ka sòrò o fèn na. e ko ka timinkala ta to yen nin nò, o tè se ka kè. i b'a fò de : ala ma an dèmèla, walasa gòfèrènaman bè se ka woso sukaro bò izini dila, ka fara timinkala ta kan.
- ala m'o kèra, an fana na se ka an ka woso feere gòfèrènaman ma.

ibrahima konate
lafiyabugu

ka bò dinbali

- ne taara ni tulu bara fila falen ye dògò la. ne y'a mu dògò kònò fèn bée la, ne seginna tuma min na, tulu bara ninw falen bè a cogo kòrò la. tulu bara jumèn de ye o ye ?
- dawidi sangala

ka bò cènbugu

- muso kelen tun bè, foyi tè muso in fè denmuso kelen ani wulu kelen ani shèmuso kelen kò. muso in yèrè an'a denmuso, fini tun tè u fè fini kelen kò. ni muso in bè taa a yaala dugu kònò, a bè fini kelen in siri a la. ni a seginna ka na so kònò tuma min na, a denmuso fana bè fini in ta, k'a siri a la, o fana bè taa a yaala dugu kònò. o b'a sòrò, ba lan kolon sigilen don so kònò.
- don dò kèra, ba ye fini ta, k'a siri, ka taa a yaala dugu kònò suman tò deli la. a mènna kojugu, a ma segin ka na so kònò. denmuso y'i sigi, k'a makònò. o sigilen mènna. o wulila. shèmuso kelen min tun bè u ka so kònò, o y'o minè, k'o faga, k'o sogo tobi. shè sogo mòlen, a y'a bò, k'a dun, ka dò di wulu fana ma. wulu fana ko :
- n'i tè ne janfa fewu, ne bè bagan kan mèn fura di i ma.

den ko :

- n'tè i janfa abada.
- wulu ye bagan kan mèn fura di denmuso in ma. denmuso ye fura minè, k'a dun.
- ba nana so kònò tuma min na, a ko a denmuso ma :
- shè kelen min tun bè yan, o taara mini ?

denmuso ko :

- kòngò tun digira ne la, ne y'o faga, ne ni wulu y'o dun.
- cè dò nyè bòra denmuso fè. o ye denmuso furu. o cè ba tun ye nyè kelen ye. don dò, cè ye nyò ta, k'a di a muso ma. muso ye nyò minè, ka a sigi a biranmuso kòrò, ko biranmuso ka nyò kòlòsi, ko a bè a ko nyègèn kònò. muso donnén nyègèn kònò tuma min na, shèba ni shèdenw nana nyò sogin. biranmuso y'ù gèn. shèba ko shèdenw ma :

- aw ka taa nyè nyuman fan fè, ne bè dò sogin o tuma na. ne fana mana taa nyè nyuman fan fè, ni a ko a bè ne gèn, aw fana na dò sogin o tuma na.

muso y'o mèn k'a to koli la nyègèn kònò. o yèlèla. biranmuso ko a bè yèlè ale nyè kelen ko la. u kèlèla. cè nalen ka don so kònò, k'u sòrò kèle la, a ko ale tè muso fè : muso o muso, n'i ye a ba ka nyè kelen kofò, ale tè i fè. o fôlen wo, muso taara u ka so. a furu sara.

cè dò fana y'a ko mèn. o cè taara muso in nyini furu la. o tun ye jagokèla ye. fali fila tun b'o fè, faliba ni faliden. o y'a furu. o ni muso in wulila, ka taa jagokè la nyògòn fè. doni bè faliba kelen kò la. u bè taama ná, faliden ko faliba ye :

- ni u tulo tun bè an ka kan mèn, u tun tè doni bò e kò la, k'a da ne ta la ?

muso ko a cè ma ko u ka doni bò faliba la, k'a da faliden la. u mènna taama na, faliba ko a den ma :

- ni u tun bè an ka kuma mèn, u tun tè doni bò e la, k'a da ne kò la ? sabú, e sègènné don kojugu.

muso ko a cè ma ko u ka doni bò faliden na, k'a da faliba la.

u bè jagokè sira fè tuma min na, u sera yòrò dò la sira fè. faliden y'a sen kè ka yòrò dò sen. a ko a ba ma :

- ni u tun bè an ka kan mèn, sanu donnén ni wari donnén bè yan nin nò.

muso ko a cè ma ko u ka yen sen. u y'a sen, ka taa bò sanu donnén ni wari donnén kan. muso ni a cè ye sanu ni wari in ta, ka segin, ka na u ka dugu la. u kèra fèntigiba ye. abudulayi jara

bamanankan in ka gèlèn

1976 kalandiriye

zanwuye

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari	1	2	3	4
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29	30
			31	

feburuye

ne ka miiriya filè nin ye, ka taa aw ma. aw ye sèbèn min bò kibaru la, ni aw ko a ma ko 'kalandiriye', ne hakili la, a tògò ka kan. ka kè ko 'san jate' bamanankan na. o ye kuma fòlò ye.

a filan, aw ye kalo tògò fana fò cogo min na, ne hakili la, o bée ye a tubabukannaman ye. ni o tè, san kalo tan ni fila bée tògò bée bamanankan na. a dòw filè nin ye : kolikoli, taranin, ani taraba. nin ye ne ka kuma filan ye.

mamadu dunbuya
abijan

jacobi

an balimakè mamadu dunbuya, an ye i ka lètèrè sòrò, a mènna. hali bi, an tun bée k'an hakili jakabò a kònò kumaw kan. bawo, barika bée i ka kumaw la kosèbè: kibaru sèbènbagaw bée tògò la, an ye min sòrò k'a fò i ye, o filè nin ye :

min ye 'kalandiriye' tògò yèlèmali ye bamanankan na, an miiri la, o tuma sera sa. i ye 'san jate' min fò, an sònna o ma. ni ala sònna a ma, an na an ka 'kalandiriye' wèrèw wele : 'san jate sèbèn'. nin diyara an ye fo k'a dama fèmèn. bawo, jè kun ye an ka nyògòn sòn hakili la. aw minw ye kibaru kanubagaw ye, aw de bée se ka dò fara a dawula ni a mankutu kan. o tuma, hali bi, an bée n'aw de ye. a' ye lètèrè ci an ma, k'aw ka miiriya fò an ye kibaru ni balikukan nyètaa siraw kan.

awirili

ntènèn tarata araba alamisa juma sibiri kari	1	2	3	4
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29	30

mè

min ye san kalow tògò yèlèmali ye bamanankan na, hali bi, an ka nyògòn sòn hakili la o kan.

danfara bée tubabu kalo ni farafin kalo cè : bamanankan na, an nyè bée kalo min na san fè, an ka san kalow jate bée minè o de la. tubabukan na, kalo min bée san fè ani san kalow jate dònni tè nyògòn nyèsira la.

tubabu san kelen ye kalo tan ni fila ye, i n'a fò, bamanan ta. nka, k'a ta tubabu san kalo fòlò la, fo a kalo tan ni filan, o kalo si tè yèlèma san waatiw kònò : san o san, kalo bée bée bén u ka waati kelenw de ma. i n'a fò, san o san, uti kalo bée bén còocòna tuma ma. san o san, awirili kalo bée bén funteniba tuma ma. san o san, zanwuye kalo bée bén nènè bò tuma ma.

o de bée farafin kalow jè, bawo, an bée b'a dòn ko farafin kalo dòw bée yèlèma san waatiw kònò : sun-kalo yèrè bée yèlèma yèlèma, ka bò nènè bò tuma na, ka na kawule tuma na, ka na sanji laban tuma na, ka na bén còocòna tuma na, ka taa a fè, fo ka san waatiw bée ban, an bée bée a dòn fana ko o yèlèma yèlèma delila ka kè sòsòli kun ye mögòkòròbaw ni nyògòn cè : san o san, samiyè donda mana surunya, sòsòli bée wuli mali dugu caman kònò, ni danni kalo sera, walima n'a mo se fòlò.

ni farafin kalo ni tubabu ta tun tè nyògòn jè, a ka ca a la, an tun na sòn i ka fòlen ma o sira kan.

nka, hali bi, an k'a lajè. dinyè yèrè ye bèn de ye. farafin kalo tògò ka ca. yòrò caman tè kalow tògò wele cogoya kelen na. an bée bìbi min na, farafin kalo dòw tògò yèrè tè mögò caman kònò belen. o bée n'a ta, ni an bamanandenw bennna a la, mun b'an balik'an ka san kalow jate cogo ni tòw ta kenyè ? o mana kè, hali seli minw bée kè san o san mali kònò, i n'a fò, sètanburu kalo tile 22, mè kalo tile fòlo, n'a nyògònnaw, bée na se ka jateminè bamanankan de la.

o hukumu kònò, sira dòw bée se ka sègesègè. o misali dòw filè nin ye : - an bée se ka bèn a ma, k'a fò, ko 'kalo fòlò', 'kalò filan', ka kalo fòlò kè zanwuye kalo nò na, ka kalo filan kè feburuye kalo nò na, fo ka san kalo tan ni fila bée foori. - an bée se ka bèn farafin tògò dòw kan, i n'a fò, 'kolikoli', 'taranin', 'taraba', ka kolikoli kalo kè zanwuye kalo ye, ka taranin kalo kè feburuye kalo ye, ka taraba kè märisi kalo ye, fo ka san kalo tan ni fila bée foori.

o cogo la, san kalo tan ni fila bénna tògò sòrò, awa sì tè yèlèma san waatiw kònò. ni an bennna a la, an tèna san waatiw jateminè belen an ka baarakè waati fè, i n'a fò, nyòladon tuma, sikòlò tòmò tuma, wali kalacè tuma.

anw miiriya nin ye, kuma bée aw bolo hali bi. kibaru kalanbaga bée bée se k'an bila sira, k'a d'a kan, kònò kulu de bée bii fò.

balikukalan

tiga ni suman sènè baarada kònò

tiga baara tuma, an ye jèkulu sigi ka nyèsin tiga saniyali ma forow kònò.

an yèrèw ye an ka tigasan jèkulu sigi. an ka tigasan jèkulu ka baara kèra cogo min na, o filè nin ye :
 - tiga sugandila : mògò kelen.
 - basikili baarakèbaga ye mògò fila ye, n'olu bè peseli kè.
 - mògò fila bè wari sara.
 - mògò kelen ni tigatigiw bè u ka wari dan nyògòn fè.

- mògò kelen bè bòrè jate.
 an ye tiga tòni 125 ni kilo 71 sòrò nyinan. ni i.y'a ye, an sera ka nin baara kè an yèrè ye, o sababu bòra balikukalan de la.

o sira kelen kan, an sera ka an ka lènpo bèe dalajè bamanankan na nyinan.

an ye tigasi furakè jiginè naani jò. saba bè dugu kònò, kelen bè buyila. tigasi min furakèra an fè nyinan, o ye tigasi kilo 13516 ye.

murugulakaw ka lètèrè in nyògòn dama dòw sòròla kibaru ni baliku-kalansoba la, ka bò tiga ni suman sènè baarada yòròw la. olu b'a jira ko balikukalan ye nò bò yòrò dòw la. nka, kalanden jolen cayara kosèbè wo, u ma caya kosèbè wo, o lètèrèw kòni tè se ka kunnafoni di an ma o lahalaya kan.

ka bò murugula

o de y'a to, an sera balikukalan kiimèbagaw ma. kabini san fila, kiimèliba bè sen kan tiga ni suman sènè baarada yòròw la, k'a ta kolokani, ka na se kulukòrò, kita, ni bafulabè bèe ma, k'a dòn ni balikukalan tònò yera o yòròw la, wallima n'a ma ye. kunnafoni dira salon kiimèli kan kibaru nimòrò 53 kònò.

balikukalan kiimèbaga ninw ye a fò an ye ko u tun ye kalanden jolen

jateminè salon cogo min, u seginna o kan nyinan, ka a lajè ni nyètaa kèra. o jateminè y'a jira ko kalanden minw kèra mògò jolen ye kalanjè ko la nyinan, o ye mògò 2962 ye, k'a sòrò salon taw tun ye mògò 1106 ye. jate la, kalanden jolen kèra mògò 2147 ye nyinan, k'a sòrò salon ta tun ye mògò 1181 ye. u ye a jateminè ka kalanden ka dònniya sègèsègè cogo min, ka nyininkali suguya minw kè, o bèe kunnafoni bè kibaru in nyè 6 ni 7 la.

kiimèli

u y'a fò fara ko sègèsègèli kèra nyinan baaraw kan, ni balikukalan kèra sababu ye k'u waleya. o la, u ye nyininkali tan ni segin kè balikukalan bèe la, k'a dòn ni boara ninw kèra dugu minw kònò. o nyininkali tan ni segin bèe ni. u jaabi kèra min ye, olu filè nin ye :

1. arajolamèn jèkulu b'aw fè yan wa ?
2. aw ka npogotigiw ni muso misènw ka kalan bè cogo di ?
3. aw bè dugu ko kòròw, a maanaw n'a nsirinw sèbèn wa ?
4. aw ye balikukalan foro bin wa ?
5. aw ye aw ka foro dòw sumà, walasa ka sòrò jateminè wa ?
6. aw ye foroba misidaba san wa ?
7. aw ye sanji na donw, a bonya n'a dògoya sèbèn wa ?
8. aw ye bòrè lankolònw tila dugu mògòw cè wa ?
9. kalandèn jèkulu bè yan, min b'a jan to tigasannaw ka baara la wa ?
10. aw bè tigasènè baarada juruw sèbèn, k'u nyènabò wa ?
11. aw jòda ye jumèn ye foroba jiginè tigasi ko la ?
12. aw balikukalandenw ye soden jò, aw bè jagofèn misènninw feere yòrò min wa ? (i n'a fò, kògò, sukaro, safunè)
13. aw delila ka dugu lènpo fara nyògòn kan aw mansaw ye wa ?
14. sèbèn bè aw bolo, aw bè bangew ni sayaw sèbèn min kan wa ?
15. dugu ye furasan yòrò sigi sen kan a yèrè ye wa ?
16. dugu saniyali siratigè la, aw ye baara jumèn kè ?
17. aw ye aw ka dugu kòlònw da bili wa ?
18. bana jumèn ka ca aw fè kosèbè ? farafinfura jumèn ka teli u kénèyali fè ? aw bè banaw n'u furaw sèbèn wa ?

- dugu 57 ye dò kè a la
- dugu 47 ye dò kè a la
- dugu 26 ye dò kè a la
- dugu 72 ye dò kè a la
- dugu 40 ye dò kè a la
- dugu 10 ye dò kè a la
- dugu 55 ye dò kè a la
- dugu 153 ye dò kè a la
- dugu 151 ye dò kè a la
- dugu 93 ye dò kè a la
- dugu 93 ye dò kè a la
- dugu 20 ye dò kè a la
- dugu 189 ye dò kè a la
- dugu 119 ye dò kè a la
- dugu 28 ye dò kè a la
- dugu 103 ye dò kè a la
- dugu 94 ye dò kè a la
- dugu 52 ye dò kè a la

jate ani jate sèbènni

3 5 9 2

balikukalanden 757
sera ka jatenyini nin
nyògòn kè,
ani karamògò 251.

47 603 81 295

manta dugu mògòw ye tiga bòrè 455 ta
wotoro la, ka taa tigasan yòrò la.
wotoro bè se ka bòrè 13 ta sinyè kelen
na.

wotoro bè sinyè joli kè ?

$$\begin{array}{r} 45.249 \\ + 9.608 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 347 \\ + 85 \\ \hline + 726 \\ = \end{array}$$

balikukalanden 216
danna jatenyini nin
nyògòn ma,
ani karamògò 275.

$$\begin{array}{r} 7.261 \\ - 3.506 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 51.063 \\ - 12.744 \\ \hline = \end{array}$$

balikukalanden 2738
ma se foyi la.

balikukalanden 1906
danna nin nyògòn
kalan ma.

$$\begin{array}{r} 43 \\ \times 29 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 306 \\ \times 73 \\ \hline = \end{array}$$

balikukalanden 1503
danna nin nyògòn
kalan ma.

$$\begin{array}{r} 243 \\ \times 15 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 904 \\ \times 31 \\ \hline = \end{array}$$

balikukalanden 958
danna jateminè ninw
nyògòn ma,

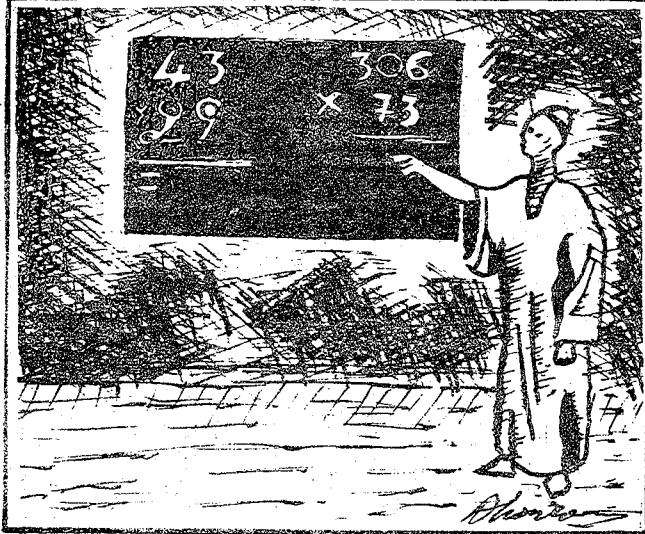
ani karamògò 127.

talari dutigi 19 b'a fè ka jè ka furamara
yòrò dò labèn. u b'a fè ka niwakini kisè
380 san. niwakini kisè kelen ye dòròmè 3
ye.

u b'a fè ka asipirini kisè 190 san. asipi-
rin kisè kelen ye dòròmè 5 ye.

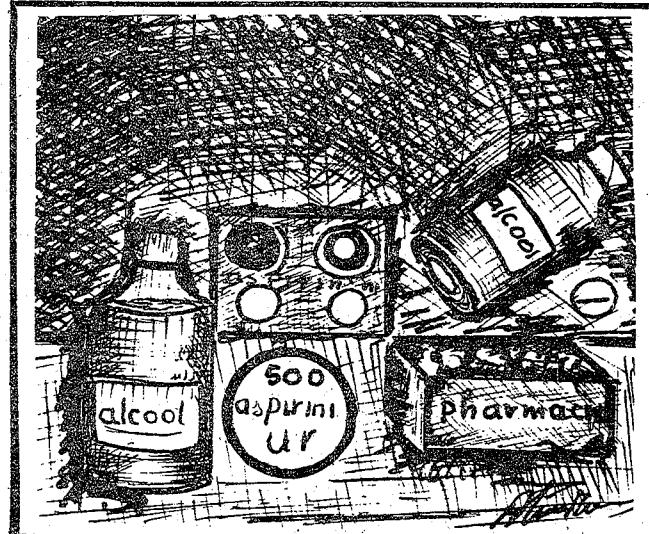
u b'a fè ka joli furakèli minèn 5 san. o
kelen kelen ye dòròmè 185 ye. ka alikòli
buteli kelen san, dòròmè 253.

o bèe lajèlen ye joli ye ?
mògò kelen bè joli bò ?

balikukalanden 655
danna jateminè ninw
nyògòn ma,
ani karamògò 129.

balikukalanden 519
danna jateminè ninw
nyògòn ma,
ani karamògò 131.

kalanjè ani sèbènni

ba so kò
kili basi

o la, balikukalanden
1190 sera
ka nin jaabi,
ani karamògò 825.

balikukalanden 1842
sera ka nin nyògòn
kalan,
ani karamògò 1032.

samiya mana surunya, sénèkèlaw
bè foro kòròw jiri misènw tigè. u
bè kalaw fara nyògòn kan, k'u kè
kalatonw ye. ni tile sumana,
bilakorow bè taa ni tasuma ye
forow la. u bè kalatonw jeni.

balikukalanden 1708
danna nin nyògòn
kalan ma.
o la, mògò 1105 sera
ka nin nyògòn sèbèn.

balikukalanden 1220
danna nin nyògòn
kalan ma.
o la, mògò 754 sera
ka nin nyògòn sèbèn.

sinè ye Sarimisi
belebele sòrd.
nakò nafa ma dogo mògò
si la.

balikukalanden 2908
ma se foyi la.
o la, mògò 1087 sera
ka nin nyògòn sèbèn.

balikukalanden 2542
danna nin nyògòn
kalan ma.

sunjata tun ye manden faama ye. don dò, a
ye ciden bila jolofin masa ma, k'a taa a ka
bonya lase o ma. jolofin ye jamana ye, min bë
senegali mara la bi. jolofin faama ma tanga
fosi da sunjata ka ciden kan. sani á ka segin,
ka taa o nyè fô sunjata ye, a y'a yèrè faga
dimi ni maloya kôsôn.

kibaru nin nana se sunjata ma. sunjata ka
kèlè kuntigi dò tun bè yen, min tògòd tun ye
turamagan ye. a wulila, ka se sunjata ma, a
k'a yamaruya, a ka taa jolofin faama tulo' tigè
a ka dôgôyama sababu la.

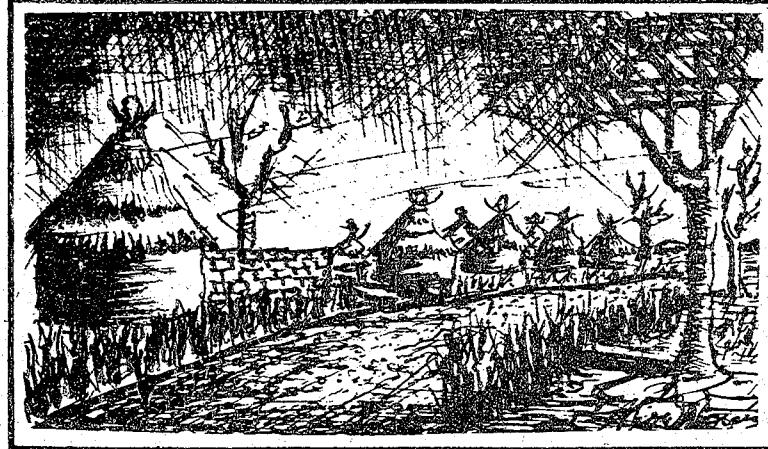
sunjata tun tè kèlè fè o waati. a y'a nyini
turamagan fè, a k'a bolo da a dusu kan. turamagan
dimina, a ko a ka faama ma : "ne bë
kèlèminènwa, wali ne bë ne yèrè faga."

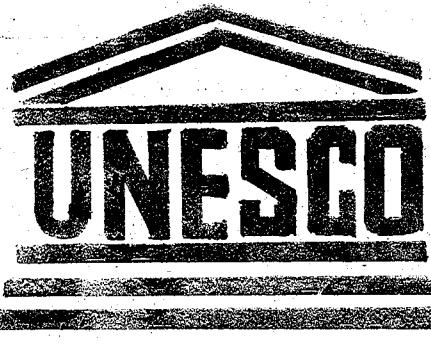
o kèlen na, sunjata ye sira labila a ka kèlè
kuntigi ye. turamagan n'a ka kèlèdenw wulila
ka taa kèlè bin jolofin faama kan, k'a faga. u
segintò, jolofin faama den ye turamagan to su-
nogòd la, k'a fana faga.

sababu jumèn y'a to, kèlè wulila manden ni
jolofin cè ?

jònni ye kèlèbolo wuli jolofin faama kama,
k'a faga ?

aw y'aw ka dugu sigi cogo sèbèn .

kibaru bèe ni miirinata

kalo sabu nin sètanburu kalo temènten kô, aw bëe nin fura nyögòn kelen ye tuma caman kibaru furaw cè la, a fura in diloli bëna bò aw yérë de la, k'ë da a kan, a bëna dila ni jaablw ye, aw bëna minw ci onw ma, nyininkali kô fè, min fana bëna dominé onw fè kalo kura arajomali la.

fura ninw diloli sababu bôra "unesco" de la, pari, faransi jamana duguba kônò. o de y'a nyini mall fè lajèbo dô sen fè, min kéra bamakò mè kalo san 1977 la, ko a k'l iija ale ka hukumu kônò, ka fura ninw dilia, ka u nyèsin hadamadenya ani jamana yiriwali ma.

a fôlô de ye nin ye, nin nyögòn baara nafama ka nyini, farafin jamana fè, jèkulu tògò la, min nyèsinnen bë dinyè kobaw nyènabòli ma. o ye kunnawolo

ye mali bolo, min fôgo ani a bonya ani a kerâma ka kan kota ka dî mali batikukalondenw bëe ma, ani a kibarukalanow bëe ma.

fura ninw kelen kelen bëe bëbèn nyininkali kelen jaablw de ma, ani jaablibagaw jaw ma. o kôrò ko aw bëe se k'aw jaw ta, k'u bila lètèrè forokow kônò aw ka jaablii sèbèn w cè la.

o la sa, aw bëe k'aw ka sèbennikèlanw la, ka arajomali lamèn, ka aw hakiliw jakabò, k'aw miiriw dadiya, ka lètèrèw sèbèn nyininkali ninw kan, ka u ci kibaru ma, bp 24, bamakò, malli.

nin ye anw ka wele ye, minisiri yaya bagayòkò ka wele kô fè, min ye mali kunnafoni saba nyémogò ye. nin ye anw ka wele ye mali musow, a baarakèlaw, a denmisènw ani a ba-

tikukalansoba nyémogò ka welew kô fè.

nin welew bëe lajèlen bëe a jira ko nyininkali ninw ka kan ka jaabi aw fè ni sèbè ye, wala wa anw ka se ka baara cènyi kè, "unesco" ka wasa, dô ka fara mail fôgo duman kan batikukalan ko ani kibaru ko la an bëe lajèlen dèmèbaga nyumanw bolo.

a nyininkaliw bëe tè kè nyögòn fè. a bë kë kelen kelen. ni min fôlô fôra arajomali la, aw b'o jaabi joona. tuma min ny, anw bëe ka o sèbèn dila, k'a bila kibaru kônò, nyininkali wèrè bëe fô arajomali la. a bë kë ten, fo ka taa nyininkali duuru bëe dafa, k'a ban.

amadu ganyi kantè kibarudilalaw kuntigi

minw bëe kibaru dila aw kama

sheku mukutary jara, mali kunnafoni jènsènsoba kuntigiba.

abdu layi sidibe, arajomali bolofara min nyèsinnen bë cikèlaw kunnafoni ma, kuntigi

ali ture, kibaru nyègènnikèla ka bò kibarudisoba la.

amadu ganyi kantè, mali kibarudilalaw kuntigi.

mamedu yusufu sise, kibarudi lalaw kuntigi dankan, ka bò balikukalansoba la.

etiyènni balangiyèn kibarudilala, ka bò balikukalansoba la.

